

Membrii secției decedați

DRĂGĂNESCU, MIHAI CORNELIU

(6 octombrie 1929, Făget, jud. Prahova - 29 mai 2010, București), inginer.

Membru titular - 22 ianuarie 1990 (m.c. - 1 martie 1974).

Președinte al Academiei Române (2 februarie 1990 - 18 ianuarie 1994);

Președinte al Secției de știința și tehnologia informației
(1992-1994 și 1998-2010).

Discurs de recepție: Tensiunea filosofică și sentimentul cosmic
(6 septembrie 1990).

Studii liceale la Ploiești și superioare în Institutul Politehnic din București, în 1952 luându-și licența în electronică. În 1957 a devenit doctor inginer și în 1974 a obținut titlul de doctor docent. A desfășurat o intensă activitate didactică: asistent (1951), lector (1956), conferențiar (1958), profesor (1965), profesor consultant (din 1992) la Facultatea de Electronică și Telecomunicații din cadrul Institutului Politehnic din București. În cadrul aceleiași facultăți a fost prodecan și decan (1962-1966) și șef al Catedrei dispozitive, circuite și aparate electronice, devenită Catedra de tehnologie electronică și microelectronică (1963-1990). Președinte al Comisiei pentru metalurgie, construcții de mașini, electrotehnică și electronică din cadrul Consiliului Național pentru Știință și Tehnologie (1965-1967), secretar permanent al Comisiei guvernamentale pentru dotarea economiei naționale cu calculatoare electronice și automatizarea prelucrării datelor (1967-1971). Între 1989 și 1990 a fost viceprim-ministru al guvernului provizoriu; ambasador al României în Belgia (1994-1996); cercetător gr. I la Institutul de Cercetări pentru Inteligență Artificială al Academiei Române (1996-2010). A creat o școală românească de dispozitive electronice semiconductoare și de microelectronică (1963-1990), având contribuții originale în soluționarea unor probleme, precum: influența sarcinii electrice spațiale asupra capacităților dintre electrozii tuburilor electronice; circuite electronice neliniare și influența neliniarității capacității dispozitivelor electronice asupra oscilatorilor electronici; teoria tranzistorului la nivele mari de injecție; efecte inductive la dispozitive semiconductoare; teoria diodei dielectrice. Rezultatele cercetărilor în domeniu au fost prezentate în lucrări, precum: Circuite cu tranzistoare (1961, în colab.); Electronii la lucru (1961, tradusă și în limba maghiară); Procese electronice în dispozitive semiconductoare de circuit (1962), distinsă cu Premiul de Stat în 1964, unul din primele volume din domeniu apărute în lume; Electronica corpului solid (1972); Electronica funcțională (1991, în colab.). În etapa microelectronicii, a creat o nouă disciplină originală: electronica funcțională (1978-1991). A fost inițiator și promotor al revoluției informatice în România. Înființarea, în 1961, a Institutului de Cercetări pentru Componente Electronice (pe care l-a condus ca director în perioada 1969-1970), precum și managementul acțiunii, privind fabricarea în țară de circuite integrate și calculatoare electronice de generația a III-a, a determinat trecerea României de la germaniu la etapa siliciului. A condus, în perioada 1967-1985, realizarea primului program național de informatizare, unul dintre cele mai mari programe tehnologice ale țării în domeniile circuitelor integrate, calculatoarelor electronice și informaticii și a conceput o nouă teorie a informației pe baze structural-fenomenologice și elemente conceptuale privind societatea informatică în România (1970-2001). În anul 1971 a înființat Institutul Central pentru Conducere și Informatică, contribuind efectiv la îndrumarea activității științifice în informatică înspre noi direcții: inteligența artificială, robotica, informatica industrială. În perioada 2001-2003 a publicat lucrări privind societatea cunoașterii, prevăzând încă din 1986 apariția unei asemenea societăți. S-a preocupat și de relația dintre tehnologie și societate: Muncă și economie (1974); Sistem și civilizație (1976); L'informatique, les problèmes du monde d'aujourd'hui et l'avenir de l'humanité (1981, în colab.); La forma e il futuro

informatica e processi culturali (1982, în colab.); Informatica și societatea (1987) ș.a. În domeniul filosofiei științei, a elaborat ortofizica -model ontologic -, prin care a dat o explicație unitară a proceselor fizice, biologice, informaționale, mentale și psihologice și a elaborat teorii originale având la bază teoria sa filosofică structural-fenomenologică ortofizică privind mintea, conștiința, inteligența, natura existenței, introducând concepte noi (informaterie, ortoenergie): Profunzimile lumii materiale (1979); Știință și civilizație (1981); Ortofizica (1985); Spiritualitate, informație, materie (1988); Inelul lumii materiale (1989); Informația materiei (1990); L'universalité de l'information (1996, prima lucrare românească publicată integral pe internet); Preliminaries to the Philosophy of Integrative Science (2001, în colab.). Începând cu 1999, a publicat lucrări despre categorii și funcții în modelarea structural-fenomenologică și filosofia științei integrative. A fost și autorul unor lucrări referitoare la istoria științei și tehnologiei, contribuind la punerea în valoare a creației unor înaintași: Augustin Maior; Ștefan Obobleja, Aurel Avramescu, Tudor Tănăsescu, Onisifor Ghibu etc. A avut un rol important în renașterea, după 1990, a Academiei Române; director fondator al revistei „Academica”. A fost directorul publicațiilor „Noesis” și „Noema” ale Comitetului Român de Istoria și Filosofia Științei și Tehnicii din Academia Română, al cărui președinte (1990-1994 și 1998-2010) și vicepreședinte (1994-1998) a fost. Fondator și președinte (din 1997), apoi președinte de onoare (din 2000) al Comisiei Academiei Române „Forumul pentru Societatea Cunoașterii”. Membru (din 1965) al Institute of Electrical and Electronic Engineers (IEEE), New York; „senior member” (din 1976), ulterior președinte (1986-1990) al „Romanian Institute of Electrical and Electronic Engineers. Section in Development”, membru corespondent al Institutului ecuadorian pentru științe naturale (1976), membru de onoare al Academiei de Științe din Republica Moldova (1992), membru al Academia Europeană de Științe și Arte din Salzburg (1992). A fost distins cu: Premiul Ministerului Educației Naționale pentru cercetarea științifică (1963), cu ordinele „Meritul Științific” (1966) și „Steaua Republicii”, cl. III (1971), cu Ordinul Național „Steaua României”, în grad de Comandor (2000).

Bibl.: Personalități românești ale științelor naturii și tehnicii, București, 1982; Nemuritorii. Academicieni români (coord. Ioan Ivanici, Paraschiv Marcu), București, 1995; Enciclopedia marilor personalități din istoria, știința și cultura românească de-a lungul timpului (ed. Ion Văduva Poenaru), vol. I, București, 1999; Repere ale ingineriei românești (coord. dr. ing. Mihai Mihăiță), București, 2000; Enciclopedia marilor descoperiri, invenții, teorii și sisteme, I, București, 2002; Who's Who in Romania, București, 2002; Mihai Drăgănescu in medias res (coord.: Dan Tufiș, Gheorghe Tecuci, Adrian Rusu, Ionuț Isac), București, 2004; Discursuri de recepție. VIII (1990-1995), vol. îngr. și indice general de Dorina N. Rusu, București, 2005; Membrii Academiei de Științe a Moldovei. Dicționar 1961-2006, Chișinău, 2006; Ecaterina Țarălungă, Enciclopedia identității românești. Personalități, București, 2011; Istoria domeniului tehnic în România (coord. Gleb Drăgan), vol. I. Ingineri români. Dicționar enciclopedic, Cluj-Napoca, 2014.

SURSA :

Dorina N. Rusu, Membrii Academiei Romane 1866-2016. Dictionar. Partea I(A-L), editia a V-a revazuta si adaugita, Editura Academiei Romane, Bucuresti, 2016, p. 274-276.

TOMA, VICTOR

(14 aprilie 1922, Leova-Cahul, azi Republica Moldova - 26 noiembrie 2008, București), inginer.

Membru de onoare - 21 aprilie 1993.

A urmat cursurile Institutului Politehnic din București, Facultatea de Mecanică și Electricitate, Secția radiocomunicații. Și-a continuat specializarea la Laboratorul de cercetări al concernului „Tesla” din Praga (1948-1950). În 1973 și-a susținut teza de doctorat Generarea controlată a impulsurilor în sisteme asincrone, devenind doctor inginer. A fost asistent la Catedra de radiocomunicații din cadrul Institutului Politehnic din București (1946-1948), asistent, șef de lucrări, șef de laborator la Institutul de Fizică Atomică de la Măgurele, consilier pentru calculatoare electronice la Consiliul Național pentru Știință și Tehnologie (1950-1961), șef de secție și director adjunct științific la Institutul de Tehnică de Calcul și Informatică din București (1968-1988); și-a continuat activitatea științifică în cadrul SIAT S.A. București. Considerat drept „părintele calculatoarelor din România, a realizat o serie de calculatoare electronice: CIFA-1, calculator electronic echipat cu 1 500 tuburi electronice (1957); CIFA-2, cu perfecționări tehnologice, echipat cu 800 tuburi electronice (1959); CIFA-3, destinat Centrului de Calcul al Universității din București (1960); CIFA-4 (1962); VITOSHA, realizat între 1962 și 1963 în Bulgaria, în cadrul acordurilor încheiate între Academia Română și Academia Bulgară de Științe. În 1964 a realizat primul calculator electronic cu tranzistori din România cu memorie pe ferite (CET-500), iar în 1966 tipul CET-501, cu numeroase perfecționări în privința vitezei, a capacității memoriei operative și a echipamentelor periferice din configurație. A fost titularul unor invenții: releul electronic discriminator de tensiune, instrumente electronice pentru măsurarea radioactivității, generatorul controlat de impulsuri, sistemul de introducere a datelor pe discuri flexibile, sistem de vot electronic etc. A avut însemnate contribuții teoretice, între care dezvoltarea teoriei generatorului de impulsuri de tip asincron, precum și conceptul de armare în electronică. Între 1978 și 1980 a construit sisteme de introducere a datelor pe discuri flexibile SIV-2400, multiplicat industrial în peste 350 de exemplare; sisteme de editare pe bază de microcalculator pentru trecerea informației de pe bandă magnetică pe imprimantă rapidă; în 1991 a elaborat un prototip al unui sistem de numărare electronică a voturilor, instalat la Comisia pentru agricultură a Adunării Deputaților, iar între 1992 și 1993 a realizat un sistem electronic de votare pentru Senatul României. Membru al Societății Internaționale de Informatică din Namur (1958-1965), membru de onoare al Academiei Bulgare de Științe (2008).

Bibl.: V. Toma, CET-500, în vol. „Colecție de programe pentru calculatorul electronic CET-500”, București, 1967; M. Drăgănescu, Realizări de calculatoare și rețele de calculatoare în România (1953-1985), în „Academica”, 1-2/2001; V. Toma. Începuturile informaticii românești la Institutul de Fizică Atomică, în „Academica”, 3-4/2002; Academician Victor Toma (1922-2008), în „Curierul de fizică”, nr. 62/2008; Ecaterina Țarălună, Enciclopedia identității românești. Personalități, București, 2011.

SURSA :

Dorina N. Rusu, Membrii Academiei Romane 1866-2016. Dictionar. Partea I(A-L), editia a V-a revazuta si adaugita, Editura Academiei Romane, Bucuresti, 2016, p. 834-835.

TIMOTIN, ALEXANDRU

(29 aprilie 1925, Iași - 4 iunie 2007, București), inginer.

Membru titular - 29 ianuarie 1999

(membru corespondent - 9 martie 1991).

Studii liceale la Cernăuți și București și superioare (Facultatea de Electromecanică, Secția electrotehnică) la Politehnica din București; în 1958 și-a susținut teza de doctorat Proprietățile dinamice ale câmpului electromagnetic macroscopic în medii oarecare, devenind doctor inginer în specialitatea bazele teoretice ale electrotehnicii; doctor docent în științe în 1974. A efectuat stagii de cercetare în Franța. Între 1948 și 1953 a lucrat la Radiodifuziune și la Ministerul Poștelor și Telecomunicațiilor, în proiectare și cercetare de emițătoare și radio-relee. Din 1949 a desfășurat o continuă activitate didactică, la Catedra de electrotehnică a Politehnicii din București, fiind profesor titular (din 1968) la disciplina bazele electrotehnicii, predată la Facultatea de Electronică și Telecomunicații și ulterior profesor de electromagnetism la filiera francofonă a Departamentului de științe inginerești (cu predare integrală în engleză sau franceză sau germană) de la aceeași Politehnică, pe care l-a organizat și condus (1990-1995). În 1973 a predat, ca profesor invitat, la Universitatea Paris VI, un curs cu tema „Fenomene tranzitorii în câmpul electromagnetic”. Activitatea sa științifică include peste 100 de lucrări publicate referitoare la: energia și forțele electromagnetice; fundamentarea strict cinematică a relativității restrânse și a electrodinamicii relativiste; calculul câmpurilor electromagnetice și termice staționare și cvasistaționare; procesele tranzitorii de câmp; teoria parametrilor tranzitorii ai circuitelor electrice; propagarea undelor pe linii cu pierderi; efectul pelicular și de ecranare; câmpul magnetic și efectele asociate în părțile frontale ale mașinilor electrice; câmpul electrodifuziv; structura tezaurelor de concepte științifice etc.: La transformation générale inertielle (1959); Zur Frage des makroskopischen Energie-Impuls-Tensors des Elektromagnetischen Feldes in Medien mit beliebigen Werkstoffigenschaften (1964); Introduction des paramètres transitoires dans l'étude des circuits électriques linéaires ayant des éléments non-filiformes (1966); The Propagation Equations with Transient Parameters for Long Lines with Losses (1970); A structural field theory of a class of linear systems (1972); Pertes par courants de Foucault dans les conducteurs immobiles, non homogènes et anisotropes (1978); Prediction of surge propagation influenced by corona and skin effect (1983); Energy and Momentum Theorems of the Macroscopic Electromagnetic field in non-linear or time-variant media (1986); Thésaurus CEI rationnel de l'électricité (1986); The Electrodiffusive Field in Heterogeneous Non-degenerate Semiconductors (1993); Structures for a Thesaurus of the Technical Terminology (1996); Sur l'approche inductive des lois de l'électrodynamique macroscopique relativiste (1999); Aspects sémantiques d'un thésaurus des concepts techniques (2000); A cinematic introduction to special relativity without optic or electromagnetic aids (2001); An introduction to relativistic dynamics without optic or electromagnetic aids (2001); Sur les modèles de polarisation électrique temporaire en régime variable (2001); La structure de la fibre nerveuse: un projet optimal (2004) ș.a. Președinte fondator al Asociației Inginerilor Electricieni și fondator al Asociației Inginerilor Electricieni și Electroniști din România; vicepreședinte al Comitetului Electrotehnic Român; membru titular al Academiei francofone a Inginerilor (1998). A fost distins cu Premiul „Traian Vuia” al Academiei Române (1966), cu Ordinul „Palme Académiques” (Franța, 1993) și cu Ordinul Național „Pentru Merit” în grad de Ofițer (2000).

Bibl.: Nemuritorii. Academicienii români (coord. Ioan Ivanici, Paraschiv Marcu), București, 1995; Repere ale ingineriei românești (coord. dr. ing. Mihai Mihăiță), București, 2000; „Revue Roumaine des Sciences Techniques. Electrotechnique et Energétique”, 45, 2/2000; Who’s Who în România, București, 2002; Liviu Mărghitan, Ioan Mancaș, Academicienii Iașilor, Arad, 2008; Ecaterina Țarălungă, Enciclopedia identității românești. Personalități, București, 2011.

SURSA :

Dorina N. Rusu, Membrii Academiei Romane 1866-2016. Dictionar. Partea I(A-L), editia a V-a revazuta si adaugita, Editura Academiei Romane, Bucuresti, 2016, p. 827-828.

ȚUGULEA, ANDREI

(19 august 1928, Untești, azi Republica Moldova - 14 decembrie 2017, București), inginer.

Membru titular - 29 ianuarie 1999 (m.c. - 18 decembrie 1991).

Secretar general al Academiei Române

(26 februarie 1999 - 4 martie 2002).

Studii liceale la Iași (Liceul „Național”, 1938-1944) și Râmnicu Vâlcea (Liceul „Alexandru Lahovary”, 1944-1947), superioare (Facultatea Electrotehnică, 1947-1951) la București. În 1958 și-a susținut teza Calculul prin încadrare al permeanțelor în câmpuri cu simetrie, sub conducerea științifică a acad. Remus Răduleț, devenind doctor inginer în specialitatea bazele teoretice ale electrotehnicii. Și-a continuat specializarea în U.R.S.S. (1963) și Franța (1971-1981), unde a efectuat stagii de cercetare la Electricité de France. În 1974 a primit titlul de doctor docent. A desfășurat o neîntreruptă activitate didactică în cadrul Institutului Politehnic din București: asistent (1951-1957), șef de lucrări (1957-1964), conferențiar (1964-1968), profesor (din 1968); șef al Catedrei de electrotehnică (1972-1976, 1986-1991); decan al Facultății de Electrotehnică (1976-1984); adjunct al ministrului Învățământului (1990); secretar de stat la Ministerul Învățământului și Științei (1990-1991); senator de Sibiu și membru al Comisiei permanente pentru învățământ și știință în Senatul României (1992-1996). Activitatea sa științifică se concretizează în peste 100 de lucrări, elaborate singur sau în colaborare, și s-a desfășurat la catedră, la Institutul de Energetică și la Institutul de Geodinamică „Sabba S. Ștefănescu” ale Academiei Române. Dintre contribuțiile sale mai importante se remarcă: metoda încadrării soluțiilor ecuației lui Laplace care prefigurează metoda elementului finit (teza de doctorat); câmpuri electromagnetice cuasistaționare în conductoare masive cu aplicații la ecrane electromagnetice; introducerea parametrilor tranzitorii în circuitele electrice cu efect de câmp (în colaborare cu acad. Remus Răduleț și Alexandru Timotin), aplicarea termodinamicii fenomenelor ireversibile la studiul fenomenelor de transport în semiconductoare; o nouă teorie a circulațiilor de puteri în regimuri deformante și de nesimetrie în sistemele electrice (o extensie a teoriei acad. Constantin Budeanu); stabilirea unor ecuații de propagare bidimensionale pentru structurile planare de microunde: Considerații asupra calculului circuitelor magnetice cu fier (1953); Calculul prin încadrare al permeanțelor (1958); Încadrarea funcționalei de energie pentru ecuația lui Laplace (1960); Tensiuni electromotoare induse prin mișcare și forțe electrodinamice în cazul conductoarelor ecranate magnetic (1964, în colab.); Câmpul electromagnetic cuasistaționar al conductoarelor rectilinii parcurse de curenți alternativi în prezența ecranelor electromagnetice cilindrice (1964); Introducerea parametrilor tranzitorii în studiul circuitelor electrice lineare având elemente nefiliforme și pierderi suplimentare (1966, în

colab.); Transient electromagnetic field of the coil with spherical conducting solid core (1968, în colab.); A structural field theory of a class of linear system (1972, în colab.); The circuit theory of the microwave bidimensional structures (1982, în colab.); Power flows under non-sinusoidal and steady-state of power systems (1994); Power flows in distorting electromagnetic fields (1998). Este autorul unor brevete: procedeu de reducere a pierderilor în fier la generatoarele cu frecvență ridicată; sistem de bare pentru curenți de șoc de mare intensitate; sistem de alimentare electrică cu amorsare pirotehnică ș.a. A fost secretar de redacție al revistei „Electrotehnica”, redactor-șef adjunct al „Revue Roumaine des Sciences Techniques, Série Electr. Energ.” și coordonator pentru electrotehnică teoretică al Lexiconului tehnic român. Membru al Asociației Inginerilor Electricieni și Electroniști din S.U.A. (din 1991). A fost distins cu Premiul „Traian Vuia” al Academiei Române (1968).

Bibl.: Nemuritorii. Academicieni români (coord. Ioan Ivanici, Paraschiv Marcu), București, 1995; Repere ale ingineriei românești (coord. dr. ing. Mihai Mihăiță), București, 2000; Who's Who în România, București, 2002; Ecaterina Țarălungă, Enciclopedia identității românești. Personalități, București, 2011.

SURSA :

Dorina N. Rusu, Membrii Academiei Romane 1866-2016. Dictionar. Partea I(A-L), editia a V-a revazuta si adaugata, Editura Academiei Romane, Bucuresti, 2016, p. 849

IONESCU, VLAD ȘTEFĂNIȚĂ

(22 aprilie 1938, București - 28 mai 2000, București), inginer.

Membru corespondent - 23 februarie 1996.

Absolvent al Liceului „I. L. Caragiale” și al Facultății Energetică, Secția de electroenergetică a Institutului Politehnic din București, unde, în 1970 și-a susținut și teza de doctorat în specialitatea automatizări în procese electrice. Din 1962 a devenit cadru didactic la Catedra de automatică din cadrul Institutului Politehnic din București, iar în 1979 - titularul cursului de teoria sistemelor. Între 1993 și 1994 a fost „visiting professor” la universități din Groningen și Delft (Olanda), iar în 1995 a ținut prelegeri la Cambridge, Roma și Torino. În cursul anului 1997 a funcționat în cadrul sistemului de burse NATO, ca profesor invitat la Institutul Politehnic din Grenoble. În același an a fost invitat pentru un ciclu de prelegeri la Universitatea „Gerhard Mercator” din Duisburg. A abordat, în perioada de început a cercetărilor, ca subiect predilect, teoria sistemelor de reglare automată, în care a stabilit dinamica de repartiție a mărimilor exogene pentru sistemele automate descentralizate funcționând cu mărime reglată comună, domeniu în care a obținut o serie de rezultate privind optimizarea automată a funcționării sistemelor energetice bazate pe metodele programării neliniare și a repartiției optime a puterilor active și reactive în conjuncție cu reglarea automată a frecvenței. Rezultatele cercetărilor sale au fost aplicate la hidrocentralele de la Dobrești-Moreni, la cele din lanțul aval Bicaz, la cascada de hidrocentrale de pe Olt, la optimizarea funcționării coloanelor de distilare de la Combinatul Petrochimic Ploiești, la conducerea proceselor asociate fenomenelor de difuzie din procesele termice ce au loc în cuptoarele destinate laminării la cald. Domeniul prioritar de interes științific l-a constituit teoria matematică a sistemelor, în care a

avut preocupări privind aspectele conceptuale, axiomatica sistemelor și consecințele definitorii ale acestora. În domeniul teoriei structurale a sistemelor a stabilit structurile canonice ale sistemelor liniare cu coeficienți analitici, a determinat prin metode geometrice structurile canonice destinate implementării legilor de comandă, a evidențiat unele proprietăți de invarianță structurală la discretizare etc. Rezultatele cercetărilor le-a expus în numeroase cărți și studii, întocmite singur sau împreună cu alți specialiști, între care: Programarea matematică cu aplicații în energetică (1967) - prima lucrare de acest fel în literatura de specialitate din România; Procese optimale (1970); Sisteme liniare (1973), lucrare distinsă cu premiul „Traian Vuia” al Academiei Române; Tehnici de calcul în teoria sistemelor. Sisteme liniare (1974); Tehnici de calcul în teoria sistemelor. Sisteme optimale (1974); Introducere în teoria structurală a sistemelor liniare (1975); Sinteza structurală a sistemelor liniare (1979); Conducerea structurală a sistemelor (1986); Time Varying Discrete Linear Systems (1994); Teoria sistemelor (1995); Generalized Riccati Theory: A Popov Function (1998); Robust Stabilization and H Problem (1999) ș.a. A coordonat volumul Automatica de la A-Z (1988). Membru în comitetele de „Sisteme Robuste” și „Sisteme Liniare” ale Federației Internaționale de Control Automatic.

Bibl.: Repere ale ingineriei românești (coord. dr. ing. Mihai Mihăiță), București, 2000; Ecaterina Țărâlungă, Enciclopedia identității românești. Personalități, București, 2011.

SURSA :

Dorina N. Rusu, Membrii Academiei Romane 1866-2016. Dictionar. Partea I(A-L), editia a V-a revazuta si adaugita, Editura Academiei Romane, Bucuresti, 2016, p. 405-406

NECȘULEA, ANTON ALEXANDRU

(28 ianuarie 1908, Râmnicu Vâlcea -13 octombrie 1993, București),
inginer.

Membru de onoare - 23 martie 1993.

După absolvirea Institutului Electrotehnic din București, a fost angajat inginer la Societatea de Difuziune Radio-Telefonică (devenită ulterior Radiodifuziunea Română), parcurgând toate gradele, până la funcția de director al emițătorului Băneasa (Radio București) și director tehnic al Radiodifuziunii Române (1935-1973). A fost cel mai de seamă specialist român în electroacustică. Paralel cu activitatea de laborator și cu cea de la catedră (profesor de acustică și electroacustică la Institutul Politehnic din București), a întocmit lucrări în domeniul radiodifuziunii, între care cele două tratate de specialitate: Bazele acusticii clădirilor și Electroacustica în sonorizare. Între lucrările sale ingineresti se remarcă: coordonarea acțiunilor de instalare a cablului pupinizat între studiourile București și emițătorul de la Bod; coordonarea instalării emițătoarelor UM Iași și UM Tâncăbești; repunerea rapidă în funcțiune a studiourilor de radiodifuziune bombardate; proiectarea în vederea modernizării studiourilor de radiodifuziune în sediile din str. General Berthelot și la Liceul „Sf. Sava”; conducerea lucrărilor de construire a noii Case Radio din str. General Berthelot, a Sălii de Concerte Radio, a studiourilor cinematografice Buftea; amenajarea studiourilor de televiziune din str. Molière; proiectarea și coordonarea construirii Sălii Palatului; conducerea colectivului de proiectare a studiourilor și instalațiilor electroacustice pentru centrul de televiziune din calea Dorobanților; modernizarea, în vederea unei acustici corecte, a unor săli de spectacole din Arad, București, Craiova, Iași, Timișoara; proiectarea studiourilor teritoriale Chișinău, Cluj, Iași, a instalațiilor acustice de la Parlamentul din Khartum (Sudan) etc. A fost consultant-expert la proiecte de acustică din Albania și Bulgaria. Lui i se datorează apariția revistei „Radio”. Membru fondator al

Comisiei de Acustică a Academiei Române și președinte de onoare al Secției române a Societății Internaționale de Inginerie Audio. Laureat al Premiului de Stat.

Bibl.: Nemuritorii. Academicieni români (coord. Ioan Ivanici, Paraschiv Marcu), București, 1994; Ecaterina Țarălungă, Enciclopedia identității românești. Personalități, București, 2011.

SURSA :

Dorina N. Rusu, Membrii Academiei Romane 1866-2016. Dictionar. Partea I(A-L), editia a V-a revazuta si adaugita, Editura Academiei Romane, Bucuresti, 2016, p. 574

SILARD, ANDREI P.

(30 aprilie 1944, Timișoara - 30 iunie 1993, București), inginer.

Membbru corespondent - 23 martie 1993.

Studii liceale la Timișoara și universitare la Moscova (Facultatea de Electronică din cadrul Institutului Energetic, 1967) și la București (Facultatea de Istorie, 1976). Tot în 1976 a obținut, în cadrul Institutului Politehnic din București, titlul de doctor inginer. Între 1967 și 1974 a lucrat ca inginer și cercetător la Institutul de Cercetări Electronice din București, apoi la Institutul Politehnic ca asistent (1974-1978), șef de lucrări (1978-1990), conferențiar (1990-1991) și profesor (1991-1993) la Catedra de dispozitive, circuite și aparate electronice a Facultății de Electronică și Telecomunicații. Pentru ridicarea nivelului de pregătire al studenților, a întocmit numeroase cursuri (Aparate electronice de măsură și control, 2 vol.; Aparate electronice de măsură și control. Îndrumător de laborator; Dispozitive și circuite electronice. Culegere de probleme; Diode și tiristoare de putere ș.a.). Formația sa umanistă i-a permis să predea și cursuri de istorie contemporană și de filosofia istoriei la Departamentul de științe inginerești, unde a funcționat până în 1990. În cercetările sale, a abordat probleme fundamentale ale domeniilor de dispozitive electronice, obținând rezultate originale în cadrul școlii române de dispozitive electronice, de fizica conductoarelor, circuite electronice și optoelectronice. Dintre realizările sale bazate pe concepte originale se detașează: tiristoare cu blocare pe poarta de medie și de mare putere cu două nivele de interdigitare, care au constituit premiere pe plan mondial; tranzistoare bipolare de putere cu două nivele de interdigitare, având parametri electrici ameliorați și o fiabilitate electrotehnică ridicată în comparație cu dispozitivele din aceeași clasă realizate în variante clasice; variante de tiristoare activate optic cu sensibilitate sporită la amorsare și imunitate internă la semnale de zgomot; senzori optici pe siliciu monocristalin cu răspuns spectral controlat; circuite electronice pentru testarea dispozitivelor de putere; variante ameliorate de circuite integrate analogice etc. Numeroasele sale contribuții științifice au fost confirmate pe plan internațional: formularea unitară a teoriei distrugerii dispozitivelor semiconductoare de putere în regim de suprasarcină și verificarea experimentală; avansarea conceptului de „dublă interdigitare” sau „de două nivele de interdigitare”; clasificarea teoretică a particularităților câmpurilor electrice interne în joncțiuni semiconductoare de tip VLSI; elaborarea unei noi teorii (realiste) a joncțiunii liniar-gradate; avansarea unei soluții originale în proiectarea și realizarea celulelor solare de eficiență sporită pe siliciu monocristalin de arie mare fabricate atât prin implantare ionică, cât și prin difuzie etc. Rezultatele cercetărilor sale se regăsesc

în peste 100 de lucrări, studii și comunicări publicate în țară și în străinătate. Membru al Institutului de Inginerie Electronică din S.U.A. A fost distins cu Premiul „Traian Vuia” al Academiei Române.

Bibl.: Professor Andrei P. Silard (1944-1993), în „Revue Roumaine des Sciences Techniques, série Electrotechnique et énergétique”, tome 38, 4/1993; Nemuritorii. Academicienii români (coord. Ioan Ivanici, Paraschiv Marcu), București, 1994; Repere ale ingineriei românești (coord. dr. ing. Mihai Mihăiță), București, 2000; Ecaterina Țarlungă, Enciclopedia identității românești. Personalități, București, 2011; Viața academică în Banat. 1866-1951-2016 (ed. acad. Păun Ion Otiman), București, 2016.

SURSA :

Dorina N. Rusu, Membrii Academiei Romane 1866-2016. Dictionar. Partea I(A-L), editia a V-a revazuta si adaugita, Editura Academiei Romane, Bucuresti, 2016, p. 760

RUSU, ADRIAN

(3 februarie 1946, București - 11 noiembrie 2012, București), inginer.

Membru corespondent - 8 noiembrie 1994.

Studii liceale (Liceul „Gh. Șincai”) și superioare (Facultatea de Electronică și Telecomunicații) la București. A obținut titlul de doctor inginer în electronică cu teza de doctorat Contribuții la teoria și tehnologia structurilor Schottky cu siliciu (1975). A început activitatea didactică universitară ca preparator (1968), devenind apoi asistent (1969), șef de lucrări (1976), conferențiar (1990) și profesor (1991) la Universitatea Politehnica din București; din 1990 șef al Catedrei dispozitive, circuite și aparate electronice, contribuind la îmbogățirea și perfecționarea învățământului în domeniul microelectronicii. A fost autor și coautor a numeroase lucrări didactice, între care: Circuite electronice de impulsuri (1971); Dispozitive și circuite electronice (1982); Teoria și proiectarea dispozitivelor semiconductoare și a circuitelor integrate (1985); Fundamental electronic circuits (2009) ș.a. Principalele realizări științifice și tehnice aparțin fizicii și construcției dispozitivelor electronice cu semiconductori. Dintre acestea se remarcă o nouă structură de diodă Schottky, cu gradient lateral al concentrației de impurități, familia de tranzistoare cu inducție statică de tensiune și frecvență ridicate, tetroda cu inducție statică, dispozitive funcționale MOS cu poartă rezistivă, structură integrată de capacitor variabil electronic, condensator variabil electronic și metodă de măsurare a timpului de viață al purtătorilor în exces, variante de tranzistoare cu inducție statică cu performanțe crescute în ceea ce privește capacitatea în tensiune și frecvență, tetroda cu inducție statică. În domeniul teoretic, lucrările privind străpungerea capacitorului MOS, terminațiile planare pentru joncțiuni de înaltă tensiune, precum și determinarea timpului de viață al purtătorilor de sarcină prin metoda capacității de difuzie au fost publicate în cele mai prestigioase reviste din domeniu și sunt citate pe larg în principalele cărți de specialitate apărute în edituri consacrate. Aceste contribuții stau, în majoritate, la baza monografiei Modelarea componentelor microelectronice active, lucrare distinsă cu Premiul „Tudor Tănăsescu” al Academiei Române (1990). Următoarea etapă se remarcă prin conceperea unui nou model fizic al tranzistorului MOS și enunțarea unei legi și a unei teoreme privind conducția electrică neliniară. În anul 2000 a publicat o

carte de referință în domeniul dispozitivelor electronice semiconductoare: Conducție electrică neliniară în structuri semiconductoare.

Bibl.: Nemuritorii. Academicieni români (coord. Ioan Ivanici, Paraschiv Marcu), București, 1995; Repere ale ingineriei românești (coord. dr. ing. Mihai Mihăiță), București, 2000; Who's Who în România, București, 2002; Ecaterina Țărălungă, Enciclopedia identității românești. Personalități, București, 2011.

SURSA :

Dorina N. Rusu, Membrii Academiei Romane 1866-2016. Dictionar. Partea I(A-L), editia a V-a revazuta si adaugita, Editura Academiei Romane, Bucuresti, 2016, p. 735

GURAN, MARIUS

(7 noiembrie 1936, Bârca, jud. Dolj - 24 aprilie 2019), inginer

Membru de onoare al Academiei Române - 15 noiembrie 2011.

După absolvirea Liceului „Frații Buzești” din Craiova, a urmat Facultatea de Electronică și Telecomunicații din București, unde și-a luat și titlul de doctor inginer (1965). Și-a continuat specializarea în domeniul utilizării calculatoarelor numerice la Institutul Electrotehnic și Centrul de Calcul al Academiei de Științe din Leningrad, al sistemelor de calcul cu multiacces la University of California at Berkeley și Massachusetts Institute of Technology, iar în domeniul sistemelor de producție integrate pe bază de calculator la mai multe universități și la Cranfield Institute of Technology din Marea Britanie. A urcat treptele ierarhiei universitare până la gradul de profesor.

În 1965 s-a numărat printre membrii fondatori ai Catedrei de calculatoare din Facultatea de Automatică și Calculatoare de la Politehnica din București.

Între 1970-1986 și 1990-1997 a fost cercetător științific principal gradul I la Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare în Informatică (ICI), al cărui prim director a fost (1970).

Între 1979 și 1985 a fost consultant UNESCO pentru informatică și rețele de calculatoare în realizarea unor studii de introducere a informaticii la nivel național, în învățământ și cercetare pentru țări în curs de dezvoltare.

Între 1997 și 2001 a fost consultant în informatică și management la firmele Price-Waterhouse Coopers, Oracle și Romsys.

A desfășurat o bogată activitate de cercetare în domeniul rețelelor de calculatoare de arie largă (WAN), constituind cel dintâi colectiv, primul laborator și apoi o secție de cercetare în cadrul Institutului Național de Cercetare-Dezvoltare în Informatică din București, unde s-a realizat proiectul intitulat RENAC/RENOD (Rețea Națională de Calculatoare/Rețea Nodală de Comunicații), inițiind și proiectul de interconectare a calculatoarelor în rețele locale (LAN), denumit CAMELEON.

A mai desfășurat cercetări în domeniile: conducerii proceselor tehnologice continui/semicontinui din metalurgie-siderurgie și petrochimie, în cercetarea, proiectarea și fabricația asistate de calculator, în managementul și ingineria întreprinderilor industriale ca organizații virtuale etc.

Este autorul a peste 200 de lucrări științifice, între care: *Propuneri privind organizarea, utilizarea și dimensionarea unei rețele de calculatoare la nivel național* (1972); *Cercetarea și proiectarea asistate de calculator* (1987, în colab.); *Sisteme de fabricație integrate asistate de calculator* (1997, în colab.); *Structuri de calcul pentru aplicații industriale - Informatică industrială* (2001, în colab.); *Sisteme informatice. Infrastructura informațională și de comunicații în managementul întreprinderii moderne* (2008); *Managementul cercetării - dezvoltării și al inovării* (2010); *Monografia informaticii din România* (2012) ș.a.

Membru de onoare al Academiei de Științe Tehnice din România, membru fondator al Fundației pentru Știință și Artă (1993), membru fondator al Forumului pentru Societatea Informațională (1997), ale Academiei Române, membru fondator al Societății Române pentru Mecatronică (1998) etc.

A fost distins cu Ordinul „Meritul Științific” (1983), cu Diploma cu distincție „English Language and Orientation Program” (1968), cu Premiul „Traian Vuia” al Academiei Române (1985), cu Ordinul Național „Serviciul Credincios” în grad de Cavaler (2002).

SURSA :

Dorina N. Rusu, Membrii Academiei Romane 1866-2016. Dictionar. Partea I(A-L), editia a V-a revazuta si adaugita, Editura Academiei Romane, Bucuresti, 2016, p. 721-722.

COMPLETARE

La începutul anilor '70, profesorul Marius Guran, după ce studiasse la Universitatea Berkley sistemele cu timp partajat (*time sharing*), a avut idea creerii unei rețele de calculatoare și a înființat la ICI (Institutul de conducere și informatică) și coordonat primul colectiv din domeniu din țară.

Proiectul experimental al rețelei *Unirea*, realizat de specialiștii din ICI și IPA (Institutul de proiectare în automatizări), a primit Premiul Academiei Române.

În 1992, ICI realiza prima conexiune la o rețea internațională de calculatoare denumită *Bitnet* și apoi, în 1993, la Internet. În prezent, cvasitotalitatea celor din sistemul Academiei Române folosesc direct sau în mod mijlocit serviciile informatice oferite de Internet.

(Acad. F.G. Filip)

DASCĂLU, DAN

(n. 5 aprilie 1942, Craiova – 10 februarie 2021, București)
inginer

Membru titular – 23 martie 1993

(membru corespondent – 13 noiembrie 1990)

Absolvent (1965) al Universității „Politehnica” din București, Facultatea de Electronică și Telecomunicații, primele lucrări publicate în țară și în străinătate conținând rezultate originale din proiectul de diplomă. Ulterior, la Universitatea „Politehnica” din București a obținut și doctoratul cu teza: *Curenți limitați de sarcină în corpul solid* (susținută în 1970, diploma de doctor în electronică a fost emisă în 1971). Această teză a fost prima din școala doctorală condusă de acad. Mihai Drăgănescu. A desfășurat o activitate didactică neîntreruptă, fiind pe rând preparator (1965), asistent universitar (1966), șef de lucrări (1972), conferențiar (1976) și profesor (1990), titular al cursului de Dispozitive și circuite electronice la Catedra de dispozitive, circuite și aparate electronice (pe care a condus-o cu delegație în intervalul 1981–1985); a predat în limba engleză (până în 2011) cursul de Dispozitive electronice la Facultatea de Inginerie în limbi străine din cadrul Politehnicii din București, precum și cursurile de Microsenzori, Senzori inteligenți și microsisteme – master (2009). Din 2011 este profesor emerit al Universității „Politehnica” din București, predând în continuare cursurile de Dispozitive electronice, Circuite electronice fundamentale și Microsenzori la Facultatea de Electronică, Telecomunicații și Tehnologia Informației. A fost coordonator și coautor al unor manuale, precum: *Circuite electronice* (1981); *Dispozitive și circuite electronice* (1982) ș.a. A colaborat strâns cu doctoranzi din școala prof. Mihai Drăgănescu (care au avut ulterior realizări remarcabile în domeniul dispozitivelor de microunde și al dispozitivelor de putere), dar nu a căpătat dreptul de a conduce doctoratul decât începând din 1990. Recent, în perioada 2009–2012 a condus un proiect de studii postdoctorale, finanțat din fonduri structurale. A efectuat o specializare în Laboratorul de microelectronică al Universității din Birmingham, Marea Britanie (anul universitar 1968–1969), după care (în perioada 1969–1989) nu a mai putut părăsi țara, dar a continuat să publice în străinătate articole și cărți de specialitate. Este director fondator (1991) al Centrului de Microtehnologie, devenit în 1993 Institutul de Microtehnologie, iar în 1996 (dupa fuziunea cu ICCE), Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Microtehnologie, unde a fost director general, până în iunie 2011. La încheierea mandatului său, Institutul de Microtehnologie era creditat de către Comisia Europeană cu cea mai bună participare la programele europene dintre toate cele 46 de institute naționale, iar infrastructura experimentală modernă era grupată în Centrul de Micro- și NanoFabricație, prima facilitate „deschisă” în domeniu din estul Europei. În prezent continuă să lucreze în Institutul de Microtehnologie, fiind coordonatorul Centrului de Nanotehnologii, care funcționează sub egida Academiei Române. Este și președinte al consiliului de coordonare al Centrului de Micro- și NanoFabricație (facilitate care între timp a fost inclusă în baze de date internaționale) și continuă să coordoneze strategia noului centru de cercetare CENASIC (nanotehnologii și nanomateriale bazate pe carbon), proiect de investiții demarat în 2010, în curs de finalizare în 2015. Specialist în domeniul dispozitivelor electronice, este autorul unor monografii științifice publicate în Editura Academiei: *Injecția unipolară în dispozitive electronice semiconductoare* (1972); *Transit-time effects in unipolar solid-state devices* (1974); *Electronic processes in unipolar solid-state devices* (1977); *Contactul metal-semiconductor în microelectronică* (1988, în colab.). Volumele din 1974 și 1977 (totalizând circa 1000 pagini) au fost publicate direct în limba engleză, de către Editura Academiei Române în colaborare cu Abacus Press, Anglia și au fost primele monografii în domeniul dispozitivelor electronice publicate în străinătate de către un autor român. Contribuțiile principale sunt legate de dispozitivele unipolare și au apărut în momentul în care electronica era încă dominată de dispozitivele electronice bipolare. Lucrarilor citate mai sus li se adaugă numeroase articole originale în domeniul dispozitive semiconductoare și microelectronică apărute, începând din 1966, în reviste de profil românești și străine („Journal of Applied Physics”, „Solid-State Electronics”, „IEEE Transactions for Electron Devices”, „International Journal for Electronics”, „Electronics Letters” etc.). Prin colectivele pe care le-a inițiat și coordonat a deschis mai multe traiectorii de dezvoltare tehnologică în industria națională și în cercetarea din România: dispozitive electronice generatoare de microunde (unde are și un brevet de invenție), radiorelee digitale în domeniul

undelor centimetrice, fizica și tehnologia contactului metal-semiconductor în microelectronică, tehnologiile de microsistem (microtehnologiile), micro-nanotehnologii. A coordonat un colectiv care a primit Premiul „Traian Vuia” al Academiei Române (1974) pentru realizarea de „dispozitive neconventionale de microunde”. Este coordonatorul seriei „Micro-and Nanoengineering”, care apare în Editura Academiei Române (22 de volume în limba engleză până în 2014; tematica legată în principal de nanotehnologii și respectiv de dispozitive și circuite de microunde), precum și editor-șef al revistei „Romanian Journal for Information Science and Technology” a Academiei Române. A organizat, sub egida Academiei Române, seminarul național de „Nanostiință și nanotehnologie” (în 2015 la a 15-a ediție). Este președinte (din 1997) al Conferinței Internaționale de Semiconductoare (CAS, eveniment IEEE, în 2015 la a 38-a ediție). În 2013 a fost președinte al Comitetului de Program al ESSDERC (European Solid-State Device Research Conference), care și-a desfășurat cea de a 43-a ediție la București (pentru prima oară în estul Europei). A coordonat (1997–2000), ca membru al Academiei Române, elaborarea unui program național intitulat „Societatea informațională”. A avut inițiativa unui program de „Micro- și nanotehnologii” (2000), încorporat ulterior în programul național de cercetare-dezvoltare MATNANTECH (2001–2006). A participat la elaborarea Strategiei Cercetării și Dezvoltării și a Planului Național CDI (2007–2013) și a coordonat studiul prospectiv: „Nanotehnologii în România” (NANOPROSPECT). A fost (începând din 1991, cu intermitențe) membru al Colegiului consultativ pentru cercetare-dezvoltare, iar în prezent funcționează ca președinte al Comisiei 4 (materiale noi, micro- și nanotehnologii). A coordonat proiecte ale Uniunii Europene din programul TEMPUS (1991–1993) și din Programul Cadru 6 (MINAEST, ROMNET-ERA, MINOS-EURONET) și a reprezentat România în alte proiecte europene. A participat ca expert (din 1992) la evaluarea proiectelor europene de tehnologie informatică. A fost reprezentant în ENIAC JU (parteneriat public-privat în nanoelectronică) până la finalizarea acestuia (2014) și reprezintă în continuare România în „mirror-group” al Comisiei Europene pentru nanomedicină. A participat la Comitetul de program al Comisiei Europene (prioritatea Nanotehnologie, Materiale, Producție), în calitate de expert desemnat de către România (din 2002) pentru PC 6 și PC 7. Calitatea de expert a fost reactualizată în 2015, pentru „Orizont 2020”. Utilitatea eforturilor de mobilizare a potențialului României pentru domeniul de nanotehnologii (prin inițiative, propuneri în programe naționale, proiecte suport, organizare de evenimente) a fost confirmată prin implicarea cercetării românești în programele europene. A fost distins cu Ordinul „Serviciul Credincios”, în grad de Ofițer (2000).

Bibl.: *Nemuritorii. Academicieni români* (coord. Ioan Ivanici, Paraschiv Marcu), București, 1995; *Who's Who in the Balkans 1997–98*, Atena, 1997; *Repere ale ingineriei românești* (coord. dr. ing. Mihai Mihăiță), București, 2000; Ecaterina Țarălungă, *Enciclopedia identității românești. Personalități*, București, 2011; *Istoria domeniului tehnic în România* (coord. Gleb Drăgan), vol. I. *Ingineri români. Dicționar enciclopedic*, Cluj-Napoca, 2014; *Dicționarul personalităților din România. Biografii contemporane*, București, 2014.

SURSA:

Dorina N. Rusu, Membrii Academiei Române 1866-2016. Dicționar. Partea I (A-L), editia a V-a revazută și adăugită, Editura Academiei Române, București, 2016 (actualizat martie 2021)